

Informácia k povinnosti obcí a miest zverejňovať relevantné údaje na účely určenia výšky finančného príspevku na prevádzku poskytovanej sociálnej služby na svojom území

Novelou zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon“), vykonanou s účinnosťou od 1. januára 2022 zákonom č. 484/2021 Z. z. došlo, najmä **v záujme zabezpečenia porovnateľného financovania sociálnych služieb v jednotlivých regiónoch Slovenska a zabezpečenia účelnosti, hospodárnosti, efektívnosti a účinnosti vynakladaných verejných prostriedkov**, k úprave podmienok určenia výšky finančného príspevku na prevádzku poskytovanej sociálnej služby (ďalej len „FPP“), a to nižšie uvedeným novým znením ustanovení § 75 ods. 16 a 17 zákona:

*„(16) Ak obec alebo vyšší územný celok zabezpečí fyzickej osobe, ktorá je odkázaná na sociálnu službu, s trvalým pobytom na svojom území alebo vo svojom územnom obvode poskytovanie sociálnej služby u neverejného poskytovateľa sociálnej služby **s miestom jej poskytovania na území inej obce** alebo v územnom obvode iného vyššieho územného celku, výšku finančného príspevku na prevádzku poskytovanej sociálnej služby na príslušný rozpočtový rok určí tak, aby zodpovedala výške tohto finančného príspevku na príslušný rozpočtový rok, **určenej touto inou obcou** alebo týmto iným vyšším územným celkom neverejným poskytovateľom tejto sociálnej služby s miestom poskytovania tejto sociálnej služby **na svojom území** alebo vo svojom územnom obvode.*

*(17) Na účely určenia výšky finančného príspevku na prevádzku poskytovanej sociálnej služby podľa odseku 16 sa rovnako vzťahuje **povinnosť obce a vyššieho územného celku podľa § 77 ods. 3 tretej vety a štvrtej vety v rozsahu svojej pôsobnosti zverejňovať***

- a) priemerné bežné výdavky, priemerné príjmy z poskytnutého finančného príspevku podľa § 71 ods. 6 a priemerné skutočne dosiahnuté príjmy z platenia úhrady za sociálnu službu poskytovanú v pôsobnosti obce alebo vyššieho územného celku za predchádzajúci rozpočtový rok a*
- b) priemerné bežné výdavky a priemerné skutočne dosiahnuté príjmy určené podľa § 77 ods. 8 za sociálnu službu, ktorú obec alebo vyšší územný celok v predchádzajúcom rozpočtovom roku neposkytovali alebo nezabezpečovali prostredníctvom právnickej osoby, ktorú zriadili alebo založili.“.*

Z uvedeného vyplýva, že k obec svojmu obyvateľovi, zabezpečí sociálnu službu **na území inej obce**, pri výpočte výšky FPP sa v takomto prípade **nevychádza z výšky FPP, ktorý poskytuje obec neverejným poskytovateľom tejto sociálnej služby na svojom území**, ale z výšky FPP poskytovaného touto inou obcou na jej území, v ktorom bola obyvateľovi obce sociálna služba zabezpečená a je poskytovaná neverejným poskytovateľom tejto sociálnej služby; resp. z výšky FPP, ktorú **by** poskytovala neverejným poskytovateľom tejto sociálnej služby táto iná obec na jej území. Nie je teda rozhodujúce, či táto iná obec z hľadiska skutkového stavu aj reálne na príslušný rozpočtový rok poskytuje alebo bude poskytovať neverejným poskytovateľom tejto sociálnej služby na svojom území na svojho obyvateľa v rámci svojej pôsobnosti tento FPP.

Takto koncipovanou právnou úpravou ide v zásade o

- a) zabezpečenie porovnateľného financovania sociálnej služby rovnakého druhu,
- b) rešpektovanie územného princípu výkonu pôsobnosti územnej samosprávy,
- c) rešpektovanie územnej a regionálnej podmienenosti úrovne prevádzkovej nákladovosti poskytovanej sociálnej služby rovnakého druhu,
- d) zabezpečenie účelnosti, hospodárnosti, efektívnosti a účinnosti vynakladaných verejných prostriedkov.

Táto právna úprava má zabezpečovať

- porovnateľnosť financovania verejných a neverejných poskytovateľov sociálnej služby porovnateľného druhu, formy, resp. kapacity sociálnej služby na rovnakom území;

- rovnaký prístup k verejným zdrojom poskytovaním FPP v rovnakej výške na prijímateľa, a to bez ohľadu na to, ktorá obec je poskytovateľom tohto FPP tomuto neverejnému poskytovateľovi tejto sociálnej služby v mieste jej poskytovania sociálnej služby.

V záujme reálnej vykonateľnosti určenia rovnakej výšky FPP, sa v doplnenom ustanovení § 75 ods. 17 explicitne ustanovuje, že povinné zverejňovanie relevantných údajov na možnosť určenia výšky tohto FPP obcou (§ 77 ods. 3 tretej vety a štvrtej vety), sa vzťahuje aj na účely určenia tejto výšky finančného príspevku podľa § 75 ods. 16 (t.j. ak je sociálna služba u neverejného poskytovateľa zabezpečená na území inej obce).

To znamená, že aby mohla obec, ktorá je povinná spolufinancovať sociálnu službu poskytovanú svojmu obyvateľovi neverejným poskytovateľom sociálnej služby na území inej obce poskytovaním FPP, aj reálne určiť jeho výšku na tieto účely, je obciam určená povinnosť zverejňovať relevantné údaje potrebné na určenie tejto výšky, ktorými sú

1. priemerné bežné výdavky, priemerné príjmy z poskytnutého finančného príspevku podľa § 71 ods. 6 tohto zákona a priemerné skutočne dosiahnuté príjmy z platenia úhrady za sociálnu službu určené podľa § 77 ods. 3 tohto zákona, **ak ide o sociálnu službu poskytovanú v pôsobnosti tejto obce za predchádzajúci rozpočtový rok,**
2. a priemerné bežné výdavky a priemerné skutočne dosiahnuté príjmy z platenia úhrady za sociálnu službu určené podľa § 77 ods. 8 tohto zákona, **ak ide o sociálnu službu, ktorú obec v predchádzajúcom rozpočtovom roku neposkytovala alebo nezabezpečovala prostredníctvom právnickej osoby, ktorú zriadila alebo založila.**

Zdôrazňujeme, že **aj v prípade, ak obec** (v ktorej území je sociálna služba u konkrétneho neverejného poskytovateľa zabezpečená) tomuto **neverejnému poskytovateľovi v predchádzajúcom rozpočtovom roku neposkytovala FPP, je povinná zverejniť vyššie uvedené údaje**, aby na ich základe mohla iná obec/obce, ktorá/ktoré v tejto obci zabezpečujú túto sociálnu službu pre svojho obyvateľa u neverejného poskytovateľa, mohla/mohli na rovnakom základe z týchto zverejnených údajov určiť výšku FPP na svojho obyvateľa v súlade so zákonom.

Príklad:

Odkázaný občan má trvalý pobyt v meste Banská Bystrica. Mesto Banská Bystrica mu zabezpečí sociálnu službu na území mesta Krupina v zariadení pre seniorov – neverejný poskytovateľ SS.

Pre určenie FPP je dôležité, akú výšku FPP určenú v súlade so zákonom poskytuje (resp. by poskytlo) neverejnému poskytovateľovi tejto SS na svojho obyvateľa zo svojho rozpočtu mesto Krupina. Mesto Banská Bystrica, v ktorom má tento odkázaný občan trvalý pobyt, poskytne FPP neverejnému PSS vo výške, v akej poskytuje (resp. by poskytlo) FPP na svojho obyvateľa mesto Krupina (miesto poskytovania sociálnej služby).

Mesto Krupina má v súlade so zákonom určenú, a zo zverejnených relevantných údajov vychádzajúcu, výšku FPP napr. na rok 2023 vo výške 250 € na mesiac na prijímateľa sociálnej služby v zariadení pre seniorov s kapacitou do 40 miest. Ak Banská Bystrica zabezpečí pre svojho obyvateľa sociálnu službu v zariadení pre seniorov a v takejto veľkostnej kapacite zariadenia u neverejného poskytovateľa sociálnej služby v meste Krupina **poskytne neverejnému PSS FPP vo výške 250 €** na mesiac na tohto svojho obyvateľa (bez ohľadu na to, že Banská Bystrica poskytuje neverejným PSS v tomto druhu zariadenia a v tejto veľkostnej kapacite zariadenia na svojom území FPP vo výške 300 € na mesiac na svojho obyvateľa).

Obec je teda povinná zverejniť relevantné údaje na účel určenia výšky FPP (priemerné bežné výdavky, priemerné bežné príjmy z poskytnutého finančného príspevku podľa § 71 ods. 6 zákona a priemerné dosiahnuté príjmy z platenia úhrady za sociálnu službu) **nielen za sociálne služby, ktoré sama reálne poskytuje v rámci svojej zriaďovateľskej alebo zakladateľskej pôsobnosti, ale za všetky sociálne služby, ktoré je na základe svojej pôsobnosti ustanovenej v § 80 písm. e) zákona povinná poskytovať alebo zabezpečovať ich poskytovanie a za podmienok ustanovených týmto zákonom aj financovať.**

Záver: Každá obec, na ktorej území je miesto poskytovania sociálnej služby (alebo sa stane miestom poskytovania sociálnej služby v príslušnom rozpočtovom roku; to znamená, že aj obec, ktorá neposkytuje neverejným poskytovateľom FPP na svojom území na pre svojich obyvateľov, **je povinná na účely určenia výšky FPP na príslušný rozpočtový rok zverejniť na svojom webovom sídle a aj na úradnej tabuli alebo spôsobom v obci obvyklým relevantné údaje na účel určenia výšky FPP** a musia byť prístupné k nahliadnutiu na obecnom úrade najneskôr do konca februára príslušného rozpočtového roka a v štruktúre podľa § 72 ods. 5 zákona o sociálnych službách **najneskôr do konca apríla príslušného rozpočtového roka**, a to za sociálne služby, ktorými sú:

- Terénna sociálna služba krízovej intervencie
- Nízkoprahové denné centrum
- Nízkoprahová sociálna služba pre deti a rodinu
- Pomoc pri osobnej starostlivosti o dieťa
- Zariadenie opatrovateľskej služby
- Zariadenie pre seniorov
- Denný stacionár
- Domáca opatrovateľská služba
- Domáca opatrovateľská služba
- Prepravná služba.

Rozsah povinne zverejňovaných údajov podľa druhu sociálnej služby a jej jednotky sú uvedené v prílohe č. 1.

Spôsob určenia priemerných bežných výdavkov a priemerných skutočne dosiahnutých príjmov z platenia úhrady za sociálnu službu (v súlade s § 77 zákona o sociálnych službách), ako aj spôsob posudzovania kapacity zariadení, a to aj v prípade ak neverejný poskytovateľ sociálnej služby poskytuje sociálnu službu, ktorú obec v predchádzajúcom rozpočtovom roku neposkytovala alebo nezabezpečovala prostredníctvom právnickej osoby, ktorú zriadila alebo založila, ako aj ďalšie informácie týkajúce sa poskytovania finančných príspevkov obcami podľa zákona o sociálnych službách neverejným poskytovateľom sociálnych služieb sú uvedené v [Informácií k poskytovaniu finančných príspevkov obcou podľa zákona o sociálnych službách na poskytovanie sociálnej služby neverejným poskytovateľom sociálnej služby.](#)

Príloha č. 1

Druh sociálnej služby	Povinne zverejňované údaje pre druh sociálnej služby			Jednotka pre druh sociálnej služby	Poznámka
Terénna soc. služba krízovej intervencie	priemerné bežné výdavky			hodina	
Nízkoprahové denné centrum	priemerné bežné výdavky	priemerné dosiahnuté príjmy z platenia úhrady za soc. službu		prijímateľ SS	
Nízkoprahová sociálna služba pre deti a rodinu	priemerné bežné výdavky	priemerné dosiahnuté príjmy z platenia úhrady za soc. službu		prijímateľ SS (hodina pri terénnej forme)	
Pomoc pri osobnej starostlivosti o dieťa	priemerné bežné výdavky	priemerné dosiahnuté príjmy z platenia úhrady za soc. službu		hodina	
Zariadenie opatrovateľskej služby	priemerné bežné výdavky	priemerné dosiahnuté príjmy z platenia úhrady za soc. službu	priemerné bežné príjmy z poskytnutého FP podľa § 71 ods. 6 (FP z rozpočtu MPSVR)	prijímateľ SS	aj v členení podľa formy a kapacity (do 40, od 41 do 100, nad 100)
Zariadenie pre seniorov	priemerné bežné výdavky	priemerné dosiahnuté príjmy z platenia úhrady za soc. službu	priemerné bežné príjmy z poskytnutého FP podľa § 71 ods. 6 (FP z rozpočtu MPSVR)	prijímateľ SS	aj v členení podľa formy a kapacity (do 40, od 41 do 100, nad 100)
Denný stacionár	priemerné bežné výdavky	priemerné dosiahnuté príjmy z platenia úhrady za soc. službu	priemerné bežné príjmy z poskytnutého FP podľa § 71 ods. 6 (FP z rozpočtu MPSVR)	prijímateľ SS	aj v členení podľa kapacity (do 40, od 41 do 100, nad 100)
Domáca opatrovateľská služba	priemerné bežné výdavky	priemerné dosiahnuté príjmy z platenia úhrady za soc. službu		hodina	
Domáca opatrovateľská služba	priemerné bežné výdavky	priemerné dosiahnuté príjmy z platenia úhrady za soc. službu		hodina	
Prepravná služba	priemerné bežné výdavky	priemerné dosiahnuté príjmy z platenia úhrady za soc. službu		km	